

LUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunei Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Dumineca.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

„Și eu îți zic ție, că tu ești Petru și pe această peatră voiu zidi biserica mea și porțile iadului nu o vor birui pe ea.“

(Cuvintele Domnului către apostolul Petru, la Mateiu 16. 18).

Sărbătoarea sfinților apostoli, Petru și Pavel are pentru noi o însemnătate îndoită. Ea este mai întâiu o zi de învățatură, care ne spune că ce trebuie să credem despre sfântul Petru; apoi este o zi de aducere aminte, care ne dă ca pildă de urmat pe cei doi mari sfinți ai Bisericii.

Ce trebuie să credem noi despre sfântul apostol Petru? Noi nu trebuie să credem cu nimic mai mult, dar nici mai puțin decât ceea ce este scris în Sfânta Scriptură și ce ne învață cărțile sfintei noastre Biserici: că el a fost capul apostolilor; că Isus Hristos lui i-a dat în grijă credincioșii ca să-i hrănească cu învățăturile, cele adevărate ale legii creștinești, când i-a zis: — „paște oile mele, ... paște mieluștii mei“ (Ioan 16. 13). Mai trebuie să credem, aceea ce ne spune Isus Hristos în sf. evanghelie dela Mateiu: că biserica zidită pe sfântul Petru și pe învățătura lui Petru este singura biserică adevărată, pe care nimic, nici o putere — oricât de deavolească ar fi ea — nu o va sfărâma: „Tu ești Petru și pe această peatră voiu zidi biserica mea și porțile iadului nu o vor învinge pe ea.“

Dar dintre atâtea biserici câte sunt astăzi pe lume, care este această biserică? Biserica lui Isus este aceea, care totdeauna a ținut cu Petru și cu urmașii lui Petru. Și cine sunt urmașii lui Petru? Urmașii lui

Petru sunt patriarhii sau papii dela Roma, adeca acei sfinți părinți, episcopi care au moștenit scaunul episcopesc al lui Petru și de care multă vreme — una mie de ani — au ascultat, așa zicând, toți vlădicii și toți credincioșii din lume.

Biserica lui Hristos mai departe este biserica cea mai lătită de pe suprafața pământului; care are cei mai mulți credincioși; și în care sfințenia și curățenia, dreptatea și bunătatea, sunt cele mai mari; unde se spun cele mai frumoase învățături, unde se spovedesc și se cuminecă cei mai mulți... *biserica cea păstorită de patriarhul Romei, sau catolică.*

Din nesfârșitul dar și dragoste a lui Dumnezeu, și noi Românii din aceste ținuturi, noi românii uniți suntem părtași din Biserica Domnului, cea zidită pe Sfântul Petru, pe care nici porțile iadului nu vor putea să o nimicească.

Dar ziua de azi, precum am spus, nu este numai a învățaturii, ea este și a pildei de urmat! Sfântul Petru, împreună cu Pavel, erau la Roma, când în anul 64, 10 Iulie împăratul nebun Nero a aprins orașul. Iară ca să scape de mânia poporului, a pus vina pe creștini... Lumea creștină știe că ce a urmat după aceasta: cele mai crâncene prigoniri. Creștinii au fost prinși, au fost aruncați la fiare sălbatece, alții pironiți pe cruce; alții au fost unși cu rășină și aprinși ca să lumineze prin grădinile unde benchetua împăratul...

Toți aceștia ar fi scăpat, dacă ar fi aruncat o singură mână de tămâie în focul care ardea în bisericile păgânești: dar nici unul nu și-a lepădat credința, mai bine a suferit orice...

Așa au ajuns prinși și sfinții apostoli Petru și Pavel.. dintre cari Petru a fost res-

tignit pe cruce, cu capul în jos spre pământ, iar lui Pavel i s'a tăiat capul cu sabia, în anul 67 după Hristos.

În ziua mare a sfinților apostoli, cari au murit moartea crâncenă de mucenic, să nu uităm că și azi mulți slujitori ai porților iadului cer să ne facem vânzătorii bisericii celei zidite pe Petru, ca să răsbească în lăuntru ei și să o doboare. Dar noi, ca buni soldați, privim înainte la pilda arătată de eroii creștinismului, de capul apostolilor, de Petru și de propovăduitorul evangheliei la neamuri, Pavel cari au murit mărturisindu-și credința, dar porțile iadului nu i-au biruit.

Sfântul Petru și vanitatea.

Poporul crede, că Sfântul Petru are cheea cerului și că nimeni nu poate intra în cer, decât numai după ce toate faptele lui au fost examinate de Sf. Petru. Nutrebuesă ni-l închipuim pe Sf. Petru, ca portarul cerului, dar este cert că credința poporului are bază foarte serioasă. Isus Hristos a zidit biserica pe piatra tare a sufletului acestui pescar simplu și cu acest fapt i-a dat în mână puterea de a ne deschide nouă porțile cerului. Pentru aceasta este reprezentat Sf. Petru cu cheile cerului în mână.

Imi aduc aminte, că în anul trecut am asistat la o piesă teatrală foarte instructivă, în care Sf. Petru a fost reprezentat ca paznicul intrării cerului. Piesa a fost predată de elevele unei școli și din conținutul ei toate fetițele, dar și femeile puteau scoate învățătură. În această piesă era o fată tânără, care visează că a murit. În visul ei, ingerul morții o ducea spre cer. Fetița era sigură că ea va putea intra în cer, căci af ost totdeauna pioasă, s'a rugat regulat seara și dimineața, și-a împlinit datoriile și a fost miloasă. Însă, când ajunge înaintea Sfântului Petru, acela deschide cartea neagră, în care sunt însemnate toate faptele rele și deacolo citește că fetița aceasta a fost vanitoasă, foarte multă vreme a petrecut înaintea oglinzii, nu s'a sfiit să-și roșească obrazul cu diferite văpseli, a purtat rochii necuviincioase și cu aceste a atras privirile bărbajilor și a dat exemplu rău altora. Va să zică nu avea ce să caute în cer! Fata tânără înlemnită de groază cu greu putu ceva rosti. În fine, văzând că

Sfântul nu glumește, începu, a se scuza. A spus că ea nu s'a sâstenit și nu s'a îmbrăcat cu haine rele și nici nu și-a adus aminte, că dă exemplu rău altora fete. Dar Sf. Petru era induplecabil. Și i-a spus fetei că dintre toate păcatele, vanitatea femeiască o urește mai tare, căci din aceasta izvoresc cele mai multe rele din lume. Fericirea unor familii din cauza vanității se prăbușeste, și multe furturi izvoresc din vanitatea femeiască. Multe fete își pierd curățenia sufletului lor, numai pentru aceea, căci au ascultat în locul minți sănătoase vocea vanității.

Fetița atunci văzu, că ce căi greșite a urmat ea „Dacă înc'odată aș trăi n'aș mai fi vanitoasă!” exclamă. Atunci, a trecut în apropiere Sf. Fecioară. Văzând căința fetei, a mers la Isus Hristos și îl rugă, ca să permită, ca fetița să meargă îndărăt pe pământ, să mai trăiească și atunci se va dovedi că merită să intre în cer, sau nu. „Fă-mi aceasta scumpul meu Fiule, căci fetița aceasta în întreaga ei viață m'a cinstit și s'a așezat sub scutul meu,” — spunea dulcea Maria. „Fie” — răspunse Isus și Sf. Petru chemă un inger, să conducă fata înapoi pe pământ. —

În acest moment fetița s'a deșteptat din som, dar mai mult n'a fost ființa vanitoasă, care a adormit. S'a făcut mai serioasă, n'a mai jertfit bani mulți pentru rochii de mătăasă și a devenit modestă, cum era în suflet, și în exteriorul ei. Aceste le-am văzut și le-am auzit la teatrul elevelor.

Fetelor, aveți grijă ca să nu-l supărați prin vanitatea voastră pe Sf. Petru!

Dr. Irena Berinde

Semnele văzute ale bisericii lui Isus Hristos.

Isus Hristos și-a întemeiat biserica sa pe acei 12 oameni pe cari Dânsul i-a chemat ca să-i fie ucenici și cari au fost martori vieții, învățăturii și minunilor sale numindu-i Apostoli sau trimiși. Deoarece ori și care societate — adunare, ca să fie temeinic organizată trebuie să fie înzestrată cu conducători, cu cap, șef, președinte, așa și Isus din cei 12 Apostoli a ales pe unul, pe Petru, pe care l'a pus de cap văzută societății, bisericii întemeiate de El adresându-i-se cu cuvintele: „Tu ești Petru — adevărat stâncă,

piatră — și pe aceasta stâncă voi zidi biserica mea și porțile iadului, nu vor învinge-o.” (Ev. mat.) Pe Petru și ceilalți Apostoli i-a trimis în toată lumea ca să fie vestitorii învățării sale sfinte și organizatori ai societății întemeiate de El. I-a înzestrat cu toată puterea recerută spunându-le: „Precum m'a trimis pe mine Tatăl și Eu vă trimit pe voi; datu-mi-s'a toată puterea în cer și pe pământ, mergând învățați toate popoarele, învățându-i să păzască toate câte v'am poruncit Eu vouă și cu voi sum până la sfârșitul veacurilor.” (Ev. Mat.)

Precum a îndatorat Isus pe Apostoli săi la răspândirea religiei sale sfinte, tot așa a obligat și omenirea întreagă de a primi și ține cu sfințenie această învățătură prin cuvintele: „Cine vă ascultă pe voi, pe mine mă ascultă și cine se leapădă de voi, de mine se leapădă” și iară: „Cine nu ascultă de Biserica, să-ți fie ca un păgân și vameș.” Acuma se naște întrebarea, că pe care biserică a întemeiat-o Isus, deoarece multe se afirmă a fi bisericele Lui și de pe ce semne, se poate cunoaște biserică cea adevărată întemeiată de El?

Răspundem: că numai una biserică a întemeiat Isus, care este singură înzestrată cu semnele vizibile recerute de a-o putea ușor deosebi de bisericile, societățile, adunările în decursul veacurilor cu mult mai târziu întemeiate de oameni și nu de Fiul lui Dumnezeu. Aceasta biserică adevărată trebuie să fie numai una în credință una în rugăciuni, una în mijloacele câștigării harurilor cerești; una în capul ei văzut și a cărei biserici unul este scopul: mântuirea sufletelor noastre și câștigarea fericirii vesnice, deci e și sfântă.

Hristos a voit și voiește că toți oamenii prin biserică să se mântuiască, că pe toți oamenii din toate timpurile și din toate locurile să-i poată primi în patriă sa cea cerească, deci trebuie să fie biserică sa universală, catolică.

Isus a concretizat învățătura sa Apostolilor, ca să-o răspândească între oameni, cari Apostoli, ca urmașii Lui pe acei oameni, cari v'or urma aceasta învățătură trebuie să-i adune în societăți, în adunări numite: biserică, deci biserică lui Isus trebuie să se numească: *apostolică*. Acuma să cercăm în care biserică se află semnele văzute, lăsate de Isus Hristos. Constatăm și aflăm că numai în societatea, adunarea, biserică numită: creștină catolică se află semnele mai sus-

pomenite. În această biserică nu s'a schimbat învățătura și credința predicată și lăsată nouă ca scumpă moștenire de Isus Hristos; una a fost, este și va fi pe tot rotogolul pământului, una în mijloacele sale una în rugăciuni la toate popoarele așa în Antiohia, Alexandria, Ierusalim, Constantinopol, Roma, cu un cuvânt în Europa, Asia, Africa, America și Australia; toți membrii acestei biserici sunt supuși și ascultători numai unui cap văzut, preafericitului Părinte: Papa dela Roma, ca următorului legitim a lui s. Petru.

Biserica creștină catolică este sângura sfântă fiind ea depozitarul învățării curate și sfinte a lui Isus Hristos, — sfânt îi este scopul ei: sfințirea sufletelor, mijloacele ei sunt sfinte, deoarece pe toți membrii ei îi îndeamnă la bine să iubească pe Dumnezeu și pe deapropoalele lor: — oprește și pedepsește răul, păcatul, — îndeamnă credincioșii săi la curățenia sufletului și a trupului, la umilință, ascultare, răbdare, cari toate conduc la „viața de veci fericită” numai în această biserică numită catolică s'au făcut și se fac și azi minuni și a produs oameni cu viață sfântă, a căror sfințenie sa adevărit și se adevărește și azi prin multe minuni.

Această biserică se numește: *catolică* — deoarece există dela Hristos până azi răspândită în toată lumea la toate neamurile și la toate limbile: în tot pământul este răspândită învățătura lui Isus.

Biserica lui Isus se numește și *apostolică*, fiindcă dela timpul Apostolilor într'un șir necurmat urmează în dânsa urmașii acestora episcopi, având în fruntea ei pe urmașul s. Petru pe: Patriarhul dela Roma numit de toată lumea creștină: Papa, care fiind cap văzut al bisericii lui Isus Hristos conduce și guvernează această biserică și credincioșii trebuie să fie cu supunere și ascultare față de Dânsul. Așadară biserică creștină catolică este aceea casă a Tatălui ceresc, despre care se spune în sfânta scriptură: „În această casă mulți vor veni dela răsărit și dela apus a se odihni în dânsa” și despre, care psalmistul rege vorbește: „fericiți cei ce locuiesc în casa Ta Doamne.”

Să dăm și noi Români uniți catolici mulțumită bunului Dumnezeu, că putem fi membri acestei case, acestei biserici una, sfântă catolică și apostolică întemeiată de dulcele Mântuitor, de Isus Hristos. D.

Poșta redacțiunii. Inregistrăm cu bucurie în șirul colaboratorilor noștri pe M. on. Vas. Ilniczky, Mihai Hotea, Vas. Szabo, Ion Găzdac, Tit Berinde, Ștef. Cherecheș, Gh. Cozma și Eug. Vlad. Sperăm a profita cât de des de prețioasele lucrări, cu cari vor să ne stea în ajutor.

Chitare. În scopul revistei noastre am primit cu mulțumită câte 50—50 Lei dela: Rdis. Ștef. Anderco, M. on. Ștef. Papp, Nic. Papp, Vas. Popp (Apșa), Vas. Huzo, Aug. Darabanth, Ion Marina, Iuliu Rednic, Adrian Lupan, Sim. Balya, Eug. Dragoș, I. Boroș, R. Avram, Gh. Iurca, Mih. Rednic, A. Serbac, Nic. Doros, Iul. Dragoș, Mih. Hotea, Șt. Ilniczky, Patriciu Birlea, Ios. Fucec, Vas. Szabó, Ștefan. Dunca și T. Berinde. În total 1250 (una mie două sute cincizeci) Lei.

Scrisoarea enciclică a sfântului părinte Papa Piu XI. despre adevărata unire religioasă îndreptată către Patriarhi, Primați, Arhiepiscopi, Episcopi și alți Ordinari locali, care în întreaga lume a produs o adâncă impresiune, a apărut în broșură separată cu o precuvântare (Scurtă lămurire) a Preasf. Ep. Mihail Robu al Iașilor și cu un adaus de Rugăciune către Maica Sfântă pentru a obține prin mijlocirea ei întoarcerea bisericilor despărțite la unitatea credinței.

O mică cărticică este aceasta și ar fi de dorit să se găsească în casele tuturor cărturarilor fie de ori ce condițiune. Prețul 4 Lei. Se poate procura la Librăria Asociațiunii Sighet.

Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș sub numire de „Biblioteca populară creștină din Maramureș”

până în prezent a scos de sub tipar următoarele cărticice de mult folos:

- No. 1. „Marele dar al credinții.” de Părintele dela Bistrița Prețul 6 Lei
- No. 2. „Mărturisirea sau Spovedania” de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 3. „Duminecile dela Paști până la Rusalii” de P. de sub Munte. Preț 6 Lei
- No. 4. „Datorințele Părinților față de copii lor” de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 5. „Duminecile după Rusalii până la ziua Crucii” Prelucrare de P. de sub Munți Prețul 6 Lei
- No. 6. „Dumnezeu și Preasfânta Treime” Prelucrare de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 7. „Porunca a șaptea alui Dumnezeu” să nu furi. Prelucrare de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 8. „Duminecile după ziua Crucii până la Crăciun de Păr. sub M. Pr. 8 Lei
- No. 9. „Duminecile după Crăciun până la Paști” Prelucrare de Păr. de sub Munte. Prețul 10 Lei.
- No. 10. „Datorințele mamelor față de prunci.” Prelucrare de P. d. Bistrița. Preț. 4 Lei
- No. 11. „Întruparea Fiului lui Dumnezeu. Prelucrare de Păr. d. Bistrița. Preț. 10 L
- No. 12. „Adevărata Biserică Creștină”. Prelucrare de Părintele dela Bistrița. Preț. 12 Lei.
- No. 13. „Să iubim pe Domnul Nostru Isus Hristos.” Prelucrare de Părintele d. Bistrița. Prețul 12 Lei.
- No. 14. „Sudalma limba dracului”. Prelucrare de Părintelele de sub munți. Prețul 4 Lei.
- Nr. 15. „Să iubim pe Preasfânta Maria Maica lui Dumnezeu”. Prelucrare de Păr. dela Bistrița. Prețul 8 Lei.
- No. 16. „Să iubim pe Sfântul Iosif Logodnicul Preacuratei Fecioare Maria. Prelucr. de Părintele d. Bistrița. Prețul 8 Lei.

Calendar săptămânal.

29 Iunie — 5 Iulie 1930.

29. Dumineca III. după Rusalii. SS. Ap. Petru și Pavel. (Ev. Mat. 6. 22.)
30. Luni. Sinod. SS. Ap.
 1. Marți. Cosma și Damian † 303.
 2. Mercuri. Vestm. Mariei
 3. Joi. M. Iacint † 107.
 5. Vineri. P. Andrei Crit. † 720.
 5. Sâmbătă. P. Atanasie.